

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

การให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าภายใต้พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 และภายใต้ประมวลกฎหมายอาญาลักษณะ 8 กรณีความผิดเกี่ยวกับการนำเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นไปใช้ ไม่ว่าจะเป็นการปลอมหรือการเลียนเครื่องหมายการค้าหรือการนำเข้าจำหน่าย เสนอจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งสินค้าหรือบริการที่มีเครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้า รวมถึงบทกำหนดโทษทางอาญามีความคล้ายคลึงกันอย่างมาก ซึ่งยังไม่มีความหมายฉบับโดยยกเลิกการบังคับใช้ทำให้เกิดปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องหมายการค้าหลายประเด็น จากกรณีการกระทำที่ถึงขนาดเป็นความผิดทางอาญา โดยความคิดเรื่องการทำความผิดของบุคคลและการลงโทษนั้น เป็นสิ่งที่มีอยู่ตั้งแต่สังคมดั้งเดิมมาแล้ว ซึ่งถือเป็นสามัญสำนึกของมนุษย์ว่าเมื่อมีบุคคลใดเป็นผู้กระทำความผิดเกิดขึ้น บุคคลนั้นก็สมควรที่จะต้องถูกลงโทษ ซึ่งถือว่าเป็นความรู้สึกร่วมกันของคนในสังคม แต่จะลงโทษด้วยวิธีการอย่างไรนั้นย่อมแตกต่างกันไปตามแต่ละสังคมและแต่ละยุคสมัย ซึ่งต่อมาแนวความคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางอาญาได้เปลี่ยนแปลงไปโดยเห็นว่าควรใช้ “ความสงบเรียบร้อยของสังคม” เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าการกระทำใดสมควรมีความรับผิดชอบทางอาญา ตามแนวความคิดนี้ การกระทำที่มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนเท่านั้นที่เป็นความผิดอาญา ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสามารถแก้ไขปัญหาของแนวคิดดั้งเดิมและแนวคิดเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นอันตรายต่อผู้อื่นได้ อีกทั้งยังมีลักษณะพลวัตมากกว่าหรือมีความยืดหยุ่นมากกว่า กล่าวคือ การกระทำใดที่สังคมหนึ่งถือว่ามีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนในอีกสังคมหนึ่งก็ได้และการกระทำที่สังคมหนึ่งถือว่ามีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนในช่วงเวลาหนึ่งอาจไม่เป็นการกระทำที่มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนในอีกช่วงเวลาหนึ่งก็ได้

ประเทศไทย ได้นำโทษทางอาญามาบัญญัติไว้ในบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันทั้งประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า นอกจากนี้บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวยังมีความซ้ำซ้อนกัน แต่จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการออกบทบัญญัติของกฎหมายมาบังคับใช้ก็เพื่อคุ้มครองเครื่องหมายการค้าทั้งในส่วนของผู้เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าเองที่จะได้รับความคุ้มครองสิทธิเมื่อมีผู้นำเครื่องหมายการค้าของตนไปใช้ หรือกรณีมีการปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าก็สามารถฟ้องผู้กระทำความผิดในส่วนของผู้บริโภคก็จะทำให้มีความมั่นใจในคุณภาพของสินค้า หากเมื่อสินค้ามีปัญหาที่สามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นผลิตภัณฑ์ของบุคคลใด โดยผู้ได้จากเครื่องหมายการค้าบนตัวสินค้านั้น นอกจากเครื่องหมายการค้าจะมีความสำคัญกับเจ้าของเครื่องหมายสินค้าและผู้บริโภคสินค้าโดยตรงแล้ว เครื่องหมายการค้ายังมีส่วนในการแข่งขันทางเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี และก่อให้เกิดการหมุนเวียนเม็ดเงินในทางเศรษฐกิจ

ปัญหากฎหมายในการนำมาตราทางอาญามาบังคับใช้กับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2543) ในกรณีที่มีการกระทำที่ถึงขนาดเป็นความผิดทางอาญา ผู้ศึกษาได้เริ่มต้นทำการศึกษาดังแต่ความหมาย ประวัติความเป็นมา หลักการ วิวัฒนาการของเครื่องหมายการค้า และการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าตามบทบัญญัติของกฎหมายทั้งในและต่างประเทศ หลังจากนั้นจึงได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2543) กรณีการกระทำที่ถึงขนาดเป็นความผิดทางอาญา ซึ่งมีประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาความซ้ำซ้อนของกฎหมายการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าระหว่างพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 กับประมวลกฎหมายอาญา ในเรื่องของความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้า

ปัญหาความซ้ำซ้อนของกฎหมายเครื่องหมายการค้า จากหลักของกฎหมาย จุดมุ่งหมายของการออกบทบัญญัติของกฎหมาย ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย ตลอดจนบทกำหนดโทษทางอาญา ในเรื่องการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้ากรณีมีผู้กระทำความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้า ระหว่างพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 กับประมวลกฎหมายอาญาที่เกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า ผู้ศึกษาเห็นว่าบทบัญญัติตาม มาตรา 273 ถึงมาตรา 275 ของประมวลกฎหมายอาญามิได้บัญญัติขึ้นบังคับใช้ในเวลาที่พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 มิได้มีบทบัญญัติให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้ากรณีเครื่องหมายการค้า ที่ถูกละเมิดสิทธิโดยการปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนไว้ จึงต้องอาศัยบทบัญญัติ ตาม มาตรา 273 ถึง

มาตรา 275 แห่งประมวลกฎหมายอาญา แล้วแต่กรณี ฟ้องร้องผู้กระทำความผิดเพื่อคุ้มครองสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าแต่ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ได้บัญญัติคุ้มครองเจ้าของเครื่องหมายการค้าไว้ในมาตรา 108-110 ซึ่งมีเนื้อหาเหมือนกันกับพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ในการแก้ปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาเห็นว่าในการพิจารณาความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า ศาลควรที่จะหยิบยกประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 มาปรับใช้กับคดีกล่าวคือ เมื่อมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าเกิดขึ้น อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาและในขณะเดียวกันการทำดังกล่าวเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าด้วย ศาลต้องหยิบยกบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 อันเป็นการกระทำความผิดกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทมาปรับแก้คดีเพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด ซึ่งจะมีผลให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าต้องปรับบทลงโทษตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 อันเป็นกฎหมายที่มีอัตราโทษหนักกว่าความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าตามประมวลกฎหมายอาญา ประกอบกับ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 เป็นกฎหมายใหม่ที่มีความสมบูรณ์กว่าและเจตนารมณ์กฎหมายมีจุดมุ่งหมายที่จะคุ้มครองให้เป็นที่ไปตามหลักการพื้นฐานในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า ข้อ 16(2) ให้นำบทบัญญัติในอนุสัญญากรุงปารีสมาใช้บังคับโดยอนุโลม และพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ให้ความคุ้มครองเฉพาะเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนภายในราชอาณาจักรเท่านั้นซึ่งเป็นไปตามหลักการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่นานาประเทศทั่วโลกปัจจุบันให้ความคุ้มครอง

2. ปัญหาเกี่ยวกับการปรับบทลงโทษทางอาญา

ผู้ศึกษาเห็นด้วยในแนวความคิดที่ว่าควรปรับบทลงโทษอาญาในกรณีความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในประเทศ กับผู้กระทำความผิดตามบทกำหนดโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 แม้มาตรา แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ได้บัญญัติไว้แล้วว่า หากมีกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ใช้บทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้แทนก็ตาม แต่ กฎหมายดังกล่าวก็ไม่ได้มีผลยกเลิกประมวลกฎหมายอาญามาตรา 273-275 แต่อย่างใดประมวลกฎหมายอาญามาตรา 273-275 จึงมีผลบังคับใช้ต่อไป โดยหากมีผู้ฟ้องร้องผู้กระทำความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าอันนอกราชอาณาจักรก็ให้ปรับบทกฎหมายตาม ประมวลกฎหมายอาญาเนื่องพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ไม่ได้คุ้มครองผู้ที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าอันนอกราชอาณาจักร แต่

หากมีการฟ้องผู้กระทำความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายในราชอาณาจักรทั้งตามประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ก็ให้ปรับบทกฎหมายตาม พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ซึ่งแม้ทั้งประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 จะได้กำหนดความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายในราชอาณาจักร ไว้ด้วยก็ตามแต่กรณีดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบทตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 90 ซึ่งต้องรับโทษบทหนักตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 หากมีการฟ้องผู้กระทำความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายในราชอาณาจักร เฉพาะแต่ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือเฉพาะพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ก็สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดตามกฎหมายนั้นๆ ได้อยู่แล้ว

3. ปัญหาจากคำวินิจฉัยของศาลฎีกา

ศาลฎีกาได้วินิจฉัยวางแนวไว้ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1835/2545 ไว้ว่าบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 275 ประกอบด้วยมาตรา 273 ซึ่งออกมาใช้บังคับก่อนพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ให้ความคุ้มครองสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้นอกราชอาณาจักรที่จะดำเนินคดีอาญาแก่ผู้เสนอจำหน่ายสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าดังกล่าวปลอมได้ด้วย กรณีไม่อาจถือได้ว่าบทบัญญัติในประมวลอาญาขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าพ.ศ.2534 แม้พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 อันเป็นบทกฎหมายเฉพาะซึ่งใช้บังคับในภายหลัง ตามความในมาตรา 3วรรคแรก บัญญัติให้ยกเลิกเฉพาะพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าพ.ศ.2474 และพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2504 เท่านั้น แต่มิได้บัญญัติให้ยกเลิกความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 275 ประกอบด้วยมาตรา 273 ด้วยจึงไม่อาจถือว่าบทบัญญัติมาตรา 275 ประกอบด้วย 273 แห่งประมวลกฎหมายอาญา เป็นบทบัญญัติซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติมาตรา 110 (1) ประกอบด้วยมาตรา 108 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 275 ประกอบด้วยมาตรา 273 แห่งประมวลกฎหมายอาญา จึงมิได้ถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 การที่จำเลยเสนอจำหน่ายสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าซึ่งมีผู้ทำปลอมเครื่องหมายการค้าของผู้เสียหายที่ได้จดทะเบียนไว้นอกราชอาณาจักร จึงเป็นความผิดและต้องรับโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 275 ประกอบด้วยมาตรา 273 ตามฟ้อง โจทก์จากนั้นได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3249/2545 ได้ตัดสินไว้ว่า มาตรา 108 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ได้มีผลยกเลิกทำให้ไม่อาจนำ มาตรา 274 แห่งประมวลกฎหมายอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับการ

ปลอมเครื่องการค้าที่จดทะเบียนไว้แล้วในราชอาณาจักรมาใช้อีก เนื่องจากพระราชบัญญัติ
 เครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ตามความในมาตรา 3 บัญญัติให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเครื่องหมาย
 การค้า พ.ศ.2474 และพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2504 และบรรดากฎหมาย
 กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือขัดแย้งกับบทบัญญัติ
 บัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน เมื่อปรากฏว่า มาตรา 108 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า
 พ.ศ.2534 บัญญัติถึงการกระทำความผิดที่เป็นการปลอมเครื่องหมายการค้าของผู้ที่จดทะเบียน
 ในราชอาณาจักร ต้องใช้ มาตรา 108 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 แทน ไม่อาจนำ
 มาตรา 273 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้ได้อีก ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมาย
 การค้า พ.ศ.2534 มาตรา 3 วรรคท้าย จากคำพิพากษาศาลฎีกาทั้งสองเรื่องดังกล่าว จะเห็นได้ว่าศาล
 ฎีกาได้ตัดสินคดีทั้งสองคดีต่างกัน กรณีจึงมีปัญหว่าพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534
 ยกเลิกประมวลกฎหมายอาญาลักษณะ 8 ความผิดเกี่ยวกับการค้า และประมวลกฎหมายอาญา
 หรือไม่ เห็นว่า แม้ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า และอนุสัญญา
 กรุงปารีสเป็นกฎหมายระหว่างประเทศที่มีความเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา และ
 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ก็มีบทบัญญัติที่ยืดหยุ่นเป็นไปตามหลักกฎหมาย
 ระหว่างประเทศ โดยให้อำนาจผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติในการกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ และ
 สามารถแก้ไขเพิ่มเติมได้ง่าย เห็นได้จากเหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเครื่องหมาย
 การค้า พ.ศ.2543 ซึ่งออกในภายหลังได้กล่าวถึงเจตนารมณ์ในการแก้ไขอย่างชัดเจนว่าประเทศไทย
 ซึ่งเป็นภาคีสมาชิกองค์การการค้าโลกมีพันธกรณีที่ต้องออกกฎหมายอนุวัติการให้สอดคล้องกับ
 ความตกลงดังกล่าว เพื่อให้การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ใน
 ประเด็นกฎหมายทั่วไปและกฎหมายเฉพาะ ประมวลกฎหมายอาญาเป็นกฎหมายทั่วไปที่ออกบังคับ
 ใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2500 จนถึงปัจจุบันยังมิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในลักษณะ 8 ความผิดเกี่ยวกับ
 เครื่องหมายการค้า แต่เมื่อพิจารณาถึงเจตนารมณ์ในการบัญญัติกฎหมายทั้งสองฉบับต่างให้ความ
 คุ้มครองเครื่องหมายการค้าเช่นเดียวกัน กำหนดความผิดฐานเดียวกัน มีบทบัญญัติในการคุ้มครองที่
 ต่างกันและลงโทษทางอาญาต่างกัน หลักการเพิ่มโทษต่างกันโดยประมวลกฎหมายอาญาที่ออก
 บังคับใช้ก่อนเป็นกฎหมายทั่วไป พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ที่ออกบังคับใช้
 ภายหลังให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าเป็นการเฉพาะ แม้พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า
 พ.ศ.2534 จะบัญญัติให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 และพระราชบัญญัติ
 เครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2504 แต่ก็มีได้บัญญัติให้ยกเลิกประมวลกฎหมายอาญาลักษณะ
 8 ความผิดเกี่ยวกับการค้าไม่อาจถือว่าบทบัญญัติมาตรา 275 ประกอบด้วย 273 แห่งประมวล
 กฎหมายอาญา เป็นบทบัญญัติซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติมาตรา 110(1) ประกอบด้วยมาตรา 108

แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ดังนั้นบทบัญญัติมาตรา 275 ประกอบด้วยมาตรา 273 แห่งประมวลกฎหมายอาญา จึงมิได้ถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ประมวลกฎหมายอาญาจึงยังคงมีผลบังคับใช้ต่อไป โดยหากมีผู้ฟ้องร้องผู้กระทำความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในราชอาณาจักรก็ให้ปรับบทกฎหมายตาม ประมวลกฎหมายอาญาเนื่องพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ไม่ได้คุ้มครองผู้ที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในราชอาณาจักร แต่หากมีการฟ้องผู้กระทำความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายในราชอาณาจักรทั้งตามประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ก็ให้ปรับบทกฎหมายตาม พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ซึ่งแม้ทั้งประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 จะได้กำหนดความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายในราชอาณาจักร ไว้ด้วยก็ตามแต่กรณีดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบทตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 90 ซึ่งต้องรับโทษบทหนักตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 หากมีการฟ้องผู้กระทำความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายในราชอาณาจักร เฉพาะแต่ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือเฉพาะพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ก็สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดตามกฎหมายนั้นๆ ได้อยู่แล้วผู้ศึกษาจึงเห็นด้วยกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1835/2545

4. ปัญหาเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพ

บทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพจึงย่อมเป็นหัวใจที่มีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งนับตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อ พ.ศ. 2475 ได้มีการบัญญัติรับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญมาโดยตลอด อาจน้อยบ้างมากบ้างตามสภาวะทางการเมืองและสังคม ฉบับปัจจุบันได้มีการแบ่งแยกสิทธิและเสรีภาพออกเป็นสองประเภทคือ ประเภทที่หนึ่งสิทธิที่มีแต่กำเนิดหรือสิทธิขั้นมูลฐาน และประเภทที่สองคือสิทธิที่เกิดขึ้นเพราะคนมารวมกันเป็นรัฐหรือสิทธิของพลเมืองอันเกิดจากการรับรองของรัฐ ซึ่งสิทธิเสรีภาพทั้งสองประการดังกล่าวเป็นข้อกำหนดผูกพันการใช้อำนาจองค์กรของรัฐทุกองค์กรที่จะต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตลอดจนสิทธิเสรีภาพของประชาชนและให้หลักประกันว่าจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่รัฐธรรมนูญรับรองจะกระทำได้อีกแต่โดยเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เท่านั้น ดังนั้นปัจจุบันยังมีกฎหมายเพิ่มขึ้นมากขึ้นสิทธิและเสรีภาพของบุคคลยิ่งถูกจำกัดมากขึ้น การออกกฎหมายจึงสมควรกระทำเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นอันจะหลีกเลี่ยงมิได้ เพื่อมิให้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องถูกกระทบกระเทือนโดยไม่สมควร ในอดีตได้มีการเสนอให้ตรากฎหมายขึ้นใช้

บังคับจำนวนมากโดยที่ไม่มีการตรวจสอบอย่างรอบคอบว่าจำเป็นต้องมีกฎหมายเหล่านั้นหรือไม่ และกฎหมายมีผลเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากน้อยเพียงใด

2. ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยประเด็นหลักจะเกี่ยวกับความซ้ำซ้อนของกฎหมายเครื่องหมายการค้า ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 และประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้ประเด็นปัญหาความซ้ำซ้อนเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมาย ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข ดังนี้

1. กรณีหากมีผู้ฟ้องร้องเกิดขึ้นและผู้ฟ้องมีความประสงค์จะให้ลงโทษผู้กระทำความผิด ทั้งตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 และประมวลกฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้อง เครื่องหมายการค้า จะต้องหยิบยกประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 อันเป็นการกระทำความผิดผิดต่อกฎหมายหลายบท มาปรับแก้คดีเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาว่ากฎหมายทั้งสองฉบับนั้นมีความซ้ำซ้อนกันหรือไม่ ซึ่งจะมีผลให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าต้องปรับบทลงโทษตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 อันเป็นกฎหมายที่มีอัตราโทษหนักกว่าความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าตามประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าเป็นกฎหมายใหม่ที่มีความสมบูรณ์กว่า และการให้ความคุ้มครองเป็นไปตามหลักการพื้นฐานในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้าข้อ 16(2) ให้นำบทบัญญัติในอนุสัญญากรุงปารีสมาใช้บังคับโดยอนุโลม

2. สำหรับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 มาตรา 108-109 กรณีเกี่ยวกับความผิดฐานปลอมและเลียนเครื่องหมายการค้าเนื่องจากการปลอมและเลียนเครื่องหมายการค้ามีความใกล้เคียงกันอย่างมาก จนก่อให้เกิดประเด็นปัญหาการฟ้องร้องผิดฐานความผิด ควรมีการเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “การปลอมเครื่องหมายการค้า” และคำว่า “การเลียนเครื่องหมายการค้า” เพื่อให้เกิดความชัดเจนและไม่ก่อให้เกิดความสับสน เมื่อเกิดกรณีความผิดฐานปลอมและเลียนเครื่องหมายการค้า และเจ้าของเครื่องหมายการค้าต้องการคุ้มครองสิทธิในเครื่องหมายของตน โดยการดำเนินการฟ้องร้องคดีกับผู้กระทำความผิด หรือหากไม่มีการเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “การปลอมเครื่องหมายการค้า” และคำว่า “การเลียนเครื่องหมายการค้า” ควรพิจารณารวมบทบัญญัติของกฎหมายตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 มาตรา 108-109 ไว้

ด้วยกัน เพื่อขจัดปัญหาความสับสนระหว่างความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้า แม้ว่าบทบัญญัติเกี่ยวกับการลงโทษทางอาญาจะมีความแตกต่างกัน แต่ความผิดฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้า ก็เป็นการละเมิดสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าเช่นเดียวกัน อีกทั้งส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของเครื่องหมายการค้าโดยตรง แก่ผู้บริโภคหรือการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

3. สำหรับภาครัฐ ซึ่งเป็นผู้กำหนดบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้เกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า เมื่อทราบอยู่แล้วว่าบทบัญญัติในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 มีความมีบทบัญญัติที่ใกล้เคียงกันมากกับบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งก่อให้เกิดประเด็นปัญหาตามมาหลายกรณี เช่น ปัญหาว่าบทบัญญัติของกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวขัดหรือแย้งกันหรือไม่ เป็นต้น ควรจะได้มีการพิจารณาเกี่ยวกับประเด็นปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง ว่ามีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาแก้ไขกฎหมาย หรือไม่ ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกการพัฒนาประเทศ และเพื่อสภาพการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อไป